

ÇOCUK EĞİTİMİNDE

ANNE BABALARA ÖNERİLER

Verimli Ders Çalışma

Değerli Vatandaşlarım,

Almanya'daki Türk toplumunun çözüm bekleyen bir çok sorunu vardır. Çözüm bekleyen bu sorunların içinde en önemli ve öncelikli olanı eğitimidir. Bu sorunların ortaya çıkışında eğitim eksikliği ve yetersizliğinin büyük etkisi vardır. Toplumumuzun geleceği çocuklarımızın eğitimine vereceğimiz öneme bağlıdır.

Bu amaçla eğitim Ataşeliğimiz vatandaşlarımızı, eğitim konusunda bilgilendirmeye yönelik bir çalışma başlatmıştır. Bu çalışmayla, vatandaşlarımız Baden Württemberg Eyaleti eğitim sistemini Türkçe olarak çeşitli yönleriyle yakından tanıma imkanına kavuşmaktadır.

Çocuklarını hayata diğer bir deyişle geleceğe hazırlama sorumluluğunu taşıyan siz yurttaşlarımızın bu hizmetten gereği gibi yararlanacağına inanıyorum.

Çetiner KARAHAN
Başkonsolos

Değerli Veliler,

Çocuklarımız en değerli varlığımız, geleceğimiz, umudumuzdur. Onları sağlıklı bir şekilde büyütmek ve hayata hazırlamak, en önemli görevimizdir. İyi bir geleceğin garantisi iyi bir eğitimidir. Çocuklarımızın okul başarısını yakından izlemek ve bir meslek sahibi olmalarını sağlamak her veli için haklı bir gurur ve övünç vesilesidir.

Almanya'da Türk çocuklarının kaderini değiştirecek, geleceklerini aydınlatacak, tek çıkış yolu eğitimidir.

Konunun bu öneminden dolayı Karlsruhe Başkonsolosluğu Eğitim Ataşeliği, Baden-Württemberg Eyaleti Eğitim sistemini çeşitli yönleriyle tanıtan, bir dizi broşürü hazırlayıp yayıma sokmaktadır. Böylece velilerimiz, Baden-Württemberg Eyaleti eğitim sisteminin sunduğu imkanların farkına varacak ve onlardan en iyi biçimde yararlanabileceklerdir.

“Çocuk Eğitiminde Anne Babalara Öneriler” ana başlığı altında size sunulan bu e-kitapları hazırlayan rehber öğretmenlerimizden Dr.Osman Nejat Akfırat'a teşekkür ederim. Kitaplar, herkesin kolay anlayabileceği bir dille kaleme alınmış ve her konu ayrı bir başlık altında ele alınarak, konunun bütünlük içinde kolayca kavranabilmesi sağlanmıştır.

Çocuklarınızın eğitiminden daha önemli bir işinizin olmadığını tekrar hatırlatır, bu e kitabın, bu görevinizi yerine getirmenizde önemli bir katkı sunacağını, umuyorum.

Murat ÇELEBİ
Eğitim Ataşesi

ÇOCUK EĞİTİMİNDE ANNNE BABALARA ÖNERİLER

Dr.Osman Nejat Akfırat

Gelişim hayat boyu devam eder. Bireyin genel gelişimini tamamlaması açısından en önemli dönemler 0-18 yaş arası yaşanır. 0-18 yaş arası çocuk 6 değişik süreç yaşar.

1. Doğum Öncesi Dönem
2. Bebeklik Dönemi (0-3 Yaş)
3. Okul Öncesi Dönem (3-6 Yaş)
4. Çocukluk Dönemi (6-12 Yaş)
5. Ergenlik Dönemi (12-14 Yaş)
6. Gençlik Dönemi (14-18 Yaş)

VERİMLİ DERS ÇALIŞMA

Başarı programla gerçekleşir. Birey için anlamlı olan amaçların yapılmış günlük programlarla adım adım gerçekleşmesidir. Belirlenmiş “kişisel amaçlar“ olmadan başarılı olmak mümkün değildir. Amacını açık seçik belirlememiş bir kişi dümeni olmayan bir gemiye benzer. Gemi sürekli yol alır, içindekiler çalıştıklarını zanneder ancak geminin akıbeti şansa kalmıştır.. böyle bir gemi kayalara çarparak parçalanabileceği gibi,; hiç ilgisiz bir limana da gidebilir.

Ders Çalışırken Dikkat Edilmesi Gerekenler:

1. Yeterli ışık alan ve uygun ısıda bir yerde çalışılmalıdır.
2. Çalışılan yerde öğrenci dikkatinin dağılmadığını, kendisini etkilemediğini de söylese, TV, müzik vb. uyarıcılardan korunmalıdır.
3. Ders masada çalışılmalı, çalışırken dikkati çekecek afiş, resim, materyaller vb. görüş alanında olmamalıdır.
4. Okul dönüşü, okulda o gün öğretilenlerin tekrarı mutlaka yapılmalıdır.
5. Tekrar yaparken ÖNEMLİ NOKTALARIN belirlenmesi ve tekrarın sonunda bu noktaların yeniden gözden geçirilmesi gerekir.
6. Hafta sonunda, tüm hafta içinde öğrenilenlerin (önemli noktaların) genel tekrarının MUTLAKA yapılması gerekir.

7. Birbirine benzeyen ders konuları birbiri ardına çalışılmamalıdır. Arada benzemeyen bir konu yer almalıdır. Örneğin iki sosyal ders konusu arasında sayısal muhakeme ile ilgili bir konunun çalışılması verimliliği artırır.

Okumada Yapılabilecekler

Amaç: Okuma yaparken, mekanik olarak okumama. Ne okuduğuna (anlamsal açıdan) kendini verebilme, dikkatin artırılması ve bellekte daha fazla bilginin saklanabilmesi

1. Okuma bitiminde ana hatların hatırlanıp yazılması
2. Yazılan noktaların, okuma pasajına bakılarak kontrol edilmesi ve unutulan ayrıntıların neler olduğunun belirlenmesi.
3. Unutulan noktaların niteliğini kaydetme. (Örneğin, sayısal konular, yer özellikleri, fiziksel nitelikler, renkler vb. nitelikler)
4. Sonuç olarak problemlerinin niteliği ve derecesi konusunda bilinç edinme ve önlem olarak çalışmada dikkate alabilme.

Yazmada Yapılabilecekler

Amaç: Yazma işlemi sırasında ne yazdığına odaklanabilme (dikkat edebilme) ve yazılan pasaj ile ilgili daha fazla bilginin akılda kalması

1. Ne yazdığını anlatmasını isteme
2. Anlattıklarının ana hatlarını özetlemesini isteme
3. Ana hatları aktarırken ne gibi ayrıntıları unuttuğunu belirleme
4. Eksikleri gözden geçirmesine izin verme ve nedeni üzerinde konuşma

Ödev yapma alışkanlığını kazandırma:

Çocuklarımızın zamanını verimli değerlendirmesini, etkili bir şekilde ders çalışmasını, ödev ve sorumluluklarını zamanında yerine getirmesini bekleriz. Onların yapmaları gerekenleri üstlenmek yerine yol gösteren bir rehber olma benimsenmelidir.

- Aileler ödevin asıl amacının çocuğun kendisine öğretilmiş olan beceriyi kendi başına tekrarlamasını sağlamak olduğu gerçeğini hep akılda tutmalıdırlar. Aileler, çocukların verilen ödevi tamamlayabilmek için gereken beceriyi öğrenmelerini sağlamalıdırlar.

- Çocuğumuzun ödevlerine ne zaman başlayacağına kesin olarak karar vermesi istenmelidir. Zamanında başladığında ödüllendirilmelidir.

- Çocuğun dikkatini ödevine vermesinde, kendisinden isteneni anlamasında ona yardımcı olunmalıdır.
- Yeterli dinlenme araları verdiğiinden emin olunmalıdır . Bir saatlik bir sürede hiç ara vermemek yerine, iki saatlik bir ödev yapma süresinde sık sık aralar vermek daha iyi sonuçlar verebilir. Bir çalar saat yardımı ile beş, on dakikalık dinlenme süreleri belirlenip uygulanabilir. Bu aralarda bir şeyler yiyebilir fiziksel egzersizler ya da yapmaktan hoşlandığı başka şeyleri yapabilir.
- Dinlenme aralarını elindeki bitirmesi gereken bölümü bitirdikten sonra vermesi uygun olacaktır. Aksi takdirde çocuk araya kadar kalan süreyi hayal kurarak geçirir.

ÖĞRENCİLERİN DERS ÇALIŞMA ALIŞKANLIĞI KAZANMALARINDA ANNE BABALARA DÜŞEN GÖREVLER

Eğitim, insanlar ve toplumlar için vazgeçilmez bir süreçtir. Bu süreç doğumla başlar, ölüme kadar sürer. Bu süreç içerisinde anne ve babalar çocuklarına dünyayı ve yaşamayı öğretirler.

Çocuğun okul başarısını artırmak için çocuğa sorumluluk bilinci aşlamak doğru olacaktır. Bunun için çocuğa kendi kendini yönetme fırsatı verilmeli, onu davranışlarının sonuçlarıyla başa bırakılmalıdır. Çocuğa küçük yaştan itibaren yaşına, yeteneğine ve cinsiyetine uygun görevler vererek güven duygusunun pekiştirilmesine çalışılmalıdır. Örneğin, okul öncesi döneminde kendi başına yemeğini yemeye başlayan, kendi yatağında uyuma alışkanlığı yerleşen, dişlerini fırçalayıp oyuncaklarını toplamayı öğrenen bir çocukta okula başladığında verilen ödevi alıp evde yapma sorumluluğu da kolayca gelişecektir.

Anababalar çocuklarının okulda başarılı olmasını istiyorlarsa çocuklarına iyi bir ‘Model’ olmalıdırlar. Bu nedenle anne babalara çocuğunun ders çalışma alışkanlığını kazanmasında önemli görevler düşmektedir:

- Öncelikle çocuğunuza ders çalışması için evde; ısı, ışık bakımından yeterli, gürültüsüz, çocuğu ders çalışmaya motive edecek uygun bir ortam hazırlayın.
- Çocuğunuzdan ders çalıştığı sürece, onun dikkatini dağıtacak başka işler yapmasını istemeyin.
- Çocuğunuzun başarısında önemli etkenlerden bir tanesi de düzenli ve uyumlu bir aile hayatıdır. Çocuğunuzun düzenli yemek yemesine ve uykusunu almasına özen gösterin.
- Çocuklarınıza sürekli ders çalışmaları için baskı yapmayın. Çocuklarınızı resim, müzik ve spor gibi diğer sosyal faaliyetlere de yönlendirin.

- Çocuğunuz derslerle ilgili bir Őey sorduğunda onu iyi dinleyin ve alaycı, aŐađılayıcı, hor gőrücü olmadan yumuŐak bir ses tonu ile cevap verin.
- Anne baba olarak, çocuğunuz ders çalışırken ya da sınava hazırlandığı sırada, onun çalışma isteğini artırmak ve onu çalışmaya teŐvik etmek için kaygı yũkseltici yaklaŐımlardan kaçının. “Bu kadar çalışmayla kazanamazsın...”, “Bu kafayla gidersen zor kazanırsın...” gibi ifadeler kullanmakla çocuğunuzun daha çok çalışmasını sağlayamayacak aksine onun kendine olan gũvenini azaltacaksınız. Bunun sonunda ortaya çıkan kaygı, başarıyı olumsuz yœnde etkileyen kaygıdır ve çocuğunuz için bununla başa çıkmak oldukça zor olacaktır.

OKUL BAŞARISINDA AİLENİN ROLÜ

Okul baŐarısı œđrencinin bulunduğu okul, sınıf ve derse gœre belirlenmiş sonuçlara ulaŐmada gœstermiŐ olduğu ilerlemedir. Ancak ađdaŐ anlamda başarı kavramının akademik başarı ile sınıflandırılmayacağı, bilgi ve beceri gibi zihinsel davranıŐlar kadar, ilgiler, kişilik œzellikleri ve tutumlar gibi zihinsel olmayan davranışları da içerdiği gœrũlmektedir.

Başarısızlık kavramı ise daha çok çocuğun ya da gencin uzun sũreli, (bir eğitim œđretim dœneminden daha uzun sũre) hemen her dersten, gelişim dũzeyinin ve yeteneklerinin altında başarı gœstermesi ve bu baŐarısızlıđı bir tũrlũ telafi edememesi durumu olarak kabul edilmektedir.

Ebeveyn Tutumları

* Çocuğun œđrenmeye dœnũk tutumunu belirlemede ailenin tutumu ve değerleri son derece œnemlidir. Ebeveynlerden birinin veya her ikisinin, okula ve œđrenmeye karşı olumsuz tutumu, çocuğunda okula karşı negatif duygular geliştirmesine yol açmaktadır.

* Başarılı œđrencilerin ebeveynlerinin çocuklarını, kendi kararlarını vermeleri ve bir yetiŐkin gibi davranmaları Őeklinde yœnlendirdikleri belirlenmiŐtir.

* Başarılı ocukların annelerinin başarısız çocukların annelerinden daha fazla kontrol edici oldukları gœrũlmektedir. Bu kontrol, gũcũn otoriter bir Şekilde kullanılmasından çok kontrol Őeklindeki otoritenin oluŐmasıdır. Bu anneler daha sosyal, sınırlamadan kontrol edici, akıl yũrũtũcũ ve yerine gœre œdũllendirici bir yapıya sahiptirler.

* Aileleri tarafından yũksek dũzeyde kabul gœren ve desteklenen œđrenciler, kabul gœrmeyen, sũrekli eleŐtirilen ve yeteri kadar desteklenmeyen œđrencilere oranla daha yũksek başarı motivasyonuna sahiptirler.

BAŞARISIZLIK NEDENLERİ

Bireysel Nedenler:

- * Zihinsel, fiziksel ve duygusal olgunluk açısından yetersizlik,
- * Beden imajı düşük olan öğrencilerin özsaygıları ve akademik başarılarının da düşük olması,
- * Başarısızlığın devamlılığına yol açmada gelişim görevlerini gerçekleştirememek de etkilidir. Gelişim görevi kişinin yaşamının belli bir döneminde ortaya çıkan öyle bir ödevdir ki bunun o sırada başarılması insanı mutlu kılarken, başarılabilmesi mutsuzluğa ve ileri ki ödevlerini gerçekleştirmesinde güçlüklerle karşılaşmasına neden olur. Bu durum, başlangıçta başarısızlığın benliğe mal olan yanını, daha sonra da kişinin ilerdeki başarısızlıklarını nasıl etkileyeceğini gösterir.
- * Ortaokul ve lise yıllarına rastlayan ergenlik döneminde yoğunluk kazanan duygusal nedenler, ilgi alanlarının değişmesi ve çeşitlenmesi önemli başarısızlık nedenlerinden biridir. Bu dönemde hızlı bir gelişme ve değişim sonucu ergenin dikkatinin zayıfladığı ve duygusal gerginlik nedeniyle içe çekildiği, kendisiyle ilgilenmenin arttığı ve belirli noktalarda yoğunlaşmayla düşünce alanının daraldığı, bütün bunlarında çalışma ve başarıyı olumsuz etkilediği görülmektedir.
- * Ergenlik döneminde gencin sözel olarak ifadesi daha çok gelişmiştir. Artık sadece olanı değil olabilecek olanı da anlayabilmektedir. Olasılıkları, hipotezleri, gerçekler ve gerçekdışı mantığı kavrayabilme gücüne sahiptir. Ergenin soyut düşünce yeteneğinin bu düzeye gelmiş olması beklendiğinden müfredat programı da bu doğrultuda hazırlanır. Ancak zihinsel açıdan henüz bu olgunluğa ermemiş öğrenciler başarısız olabilmektedir.
- * Yaşlarına oranla fiziksel olarak geç olgunlaşma da gencin **kendine güvenini** zedelemekte, kişisel ve sosyal uyumunu bozmaktadır. Bunun getirdiği özgüvensizlik başarıyı olumsuz etkilemektedir.
- * Kaygının çok yüksek ya da çok düşük olması gibi motivasyon eksikliği de başarısızlığa neden olabilmektedir.
- * Çocuğun ön bilgilerinin yetersiz olması, diğer bir ifadeyle bulunduğu sınıf düzeyine gelinceye kadar almış olduğu eğitimle oluşturduğu akademik temelin gereken becerileri ortaya koymasına engel olması,

* Anlayamadığı konularda soru sormaktan çekinen, utangaç, kendine güveni düşük ve sınavlarda çok heyecanlandığı için bildiği soruları dahi yapamayan, kaygılı kişilik yapısı,

* Araştırmalar sınav kaygısı ile akademik başarı arasında anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir. Yüksek sınav kaygılı öğrencilerin başarıları düşük sınav kaygılı öğrencilerin başarısından daha düşüktür. Sınav kaygısının özellikle kuruntu boyutunun performansı kötü etkilediği belirtilmektedir.

* Geçmişte aynı dersten başarısız olma veya o ders, konuyla tanışık olmama nedeniyle **"Nasıl olsa başarısız olacağım"** önyargısıyla çocuğun yeterince çalışmaması,

* Görme, işitme kaybı, bulaşıcı hastalıklar gibi nedenler ders çalışmayı engellediği ve dikkat dağılmasına neden olduğu için başarısızlığa zemin oluşturur.

* Okul olgunluğuna sahip olmama, aşırı hareketlilik, yerinde duramama ve hareketlerde kararsızlık gibi durumlarda da çocuğun dikkatinin toplanması güç olduğu için başarısızlık ortaya çıkmaktadır.

* Öğrencilerin ders çalışma alışkanlıklarının (zamanı iyi planlama ve kullanma, öğrenme motivasyonu vb.) akademik başarıyı olumlu etkilediği görülmektedir.

* Çocukta öğrenme güçlüğü olması başarısızlığın çocuktan kaynaklanan en önemli nedenidir.

* Öğrencinin doğuştan getirdiği özelliklerin yanı sıra onun başarısını etkileyen bir faktör de öğrencinin sorumluluk alma gücünü kazanmış olmasıdır. Bunun diğer bir anlamı çalışma alışkanlığının olmasıdır.

* Bunalım ve endişe halleri çocuğun okul başarısını da engelleyici rol oynar. Psikolojik düzensizliğin belirli bazı halleri (depresyon) başarısızlık olasılığını yükseltir. Düşünce süreci sağlıklı olmayan çocuk doğal olarak başarısız olur ve bu başarısızlık çoğu kez varolan düzensizliği daha da yoğunlaştırabilir.

* İlköğretimin son dönemleri ile lise dönemine rastlayan ergenlik döneminin özellikleri de başarıda önemli bir etkidir. Bu dönemde hızlı gelişim ve değişim sonucu ergenin dikkati zayıflamakta, daha çok kendi başına kalma isteği artmakta, belli noktalara yoğunlaşması ile ilgili düşünce alanı daralmakta, hayal dünyası içine girmekte ve bütün bunlar çalışmasını ve başarısını olumsuz etkilemektedir.

Okul Başarısızlığında Aileye Bağlı Nedenler:

* Anne babanın arasında sağlıklı bir iletişimin olmaması, huzursuz ve kaygı verici bir ev ortamı,

* Anne babanın, kendi hayatlarındaki sıkıntılarında dolayı eleştirel ve sabırsız olması, çocuğun hatalarına hoşgörü gösterilememesi, baskıcı tutumu, çocuğu zorlamaları, çocuğun iyi yanlarından ziyade yetersiz yanlarına yoğunlaşması, çocukta kendine güvensizliğe ve kaygıya bu da başarısızlığa yol açmaktadır.

* Anne babanın çok kaygılı olması çocuğunda kaygılanmasına neden olur. Anne babalardaki başarısızlık kaygısı başarısızlık var olmadan hatta daha çocuk okula başlamadan önce de görülür ve bazen tüm okul yaşamı boyunca sürer. Çocuğa da bulaşan bu kaygı çocuğun gerçek performansını ortaya koymasını engelleyerek başarısızlığa sebep olur.

* Çocuk üzerine gerçekçi olmayan beklentiler ve çocuğa güven duymama önemli bir nedendir. Ebeveynlerin çocuğun potansiyelinin üzerinde olan beklentilerini çocuklara yansıtmaları çocukta kaygı ve başarısız olma korkusu geliştirir. Çocuktan başarılı olması konusunda çok fazla beklenti içinde olmak, onun kişilik değerinin sadece başarıyla değerlendirilmesi anlamına geldiği için, değerini anne babasının gözünde başarılı olmaya bağlanması çocukta kaygı yaratmaktadır. Başarıda en önemli engellerden biri olan kaygı veya korku böylece ailede yaratılmış olur.

* Anne babanın zamanı etkili kullanma, okuma, sorumluluklarını yerine getirme konularında olumsuz model olup, bir taraftan çocuğun çok fazla televizyon izlemesine, gezmesine kızarken diğer taraftan zamanlarını hep bu şekilde geçirmeleri.

* Ödül verme yöntemini doğru kullanamayarak çocuğun, başarıyı başlı başına bir ödül olarak görmesinin engellenmesi,

* Çocuğun ders çalışmaktan başka sorumluluğu yokmuş gibi davranarak aslında gelişimi için gerekli olan arkadaşlarıyla oyun oynama, sportif faaliyetlere katılma, resim yapma, müzik dinleme, yetişkinlerle vakit geçirme gibi etkinliklerin anne baba tarafından gereksiz görülmesi hatta çocuğa bunları gerçekleştirmesi için izin verilmemesi. Bu tutumların yol açtığı yüksek kaygının sadece kendisi bile başarısızlığın oluşmasında önemli bir etkidir.

* Aileden çocuğa genler üzerinden aktarılan özellikler, onun bedensel ve zihinsel yapısında önemli bir yere sahiptir. Dolayısıyla çocuğun başarısında anne babadan aldığı bu genler belirleyici rol oynamaktadır. Aile aktardığı genlerle olduğu gibi çocuğu yetiştirme tarzı ve çocuğa sağladığı olanaklarla da çocuğun başarısında etkilidir.

* Ailenin eğitim hataları, ana baba tutumundaki kararsızlık, anne babanın eğitim anlayışındaki farklılık başarıyı engelleyici olabilmektedir. Çocuğun gereğinden fazla koruyup güvensiz bir birey haline getirmek yada aşırı baskı ve otorite yoluyla eğitmek hatalı davranış modelleridir. Bunun yanı sıra anne babanın geçimsizliği gibi nedenlerde aileden kaynaklanan başarısızlık faktörleridir.

* Aile bireylerinden birini hastalanması veya ölmesi, ana babanın ayrılması, yeni kardeşin doğması gibi değişiklikler başarı üzerinde etkili olabilmektedir.

* Gencin anne babasına karşı duyduğu, ancak doğrudan ifade edemediği kızgınlığı anne baba otoritesini reddetmek için kullanarak başarısız olması ve bu yolla anne babasından intikam almaya çalışması başarısızlığın nedenlerinden biri olabilmektedir. Ailenin tutumu gerçekte çocuğun algıladığı biçimde olmayabilir. Arzulanan başarıyı gösteremeyen genç aile otoritesinin bu doğrultuda algılayabilir.

* Başarısız çocukların yarıdan çoğunun babalarının kendilerine zaman ayıramayacak kadar meşgul oldukları, yarıya yakınının ailesinde anne baba ilişkisinin iyi olmadığı görülmektedir. Ailedeki bu ilgisiz ve sorunlu ortam sadece çocuğun okul başarısını etkilememekte bununla birlikte duygusal gelişiminde de sorunlar yaratmaktadır. Başarısız çocukların yarıya yakınında dikkatsizlik ve dalgınlık, 1/3'ünde arkadaş ilişkilerinde sorunlar, otoriteyle çatışma, yalan söyleme ve tırnak yeme gibi belli davranış problemleri gözlenmektedir. Okul başarısızlığıyla birlikte çocukta davranış problemi de görülüyorsa başarısızlığın kaynağının anne babanın hatalı tutumu olduğu inancı güçlenmektedir.

* Çocuk ebeveynin eğitim konusundaki düşünce ve duygularını kendine mal eder. Eğitimsel süreçlere değer veren, öğretmenin çabasına saygı duyan ebeveynler çocuğun okula karşı tutumlarını olumlu etkilerken, öğretmene saygısı olmayan ya da uzun bir eğitim görmediği halde yaşamda başarılı olan aileler genellikle olumsuz etkilemektedir. Benzer şekilde eğitimin önemli olduğunu söylemesine rağmen okuma ve öğrenmeye hiçbir kişisel ilgi göstermeyen ebeveyn, çocuğun okula duyduğu ilgiye engel olabilmektedir.

* Bazı anne babalar ilk çocukluktan itibaren çocuklarında zeka belirtisi ararlar. Her gülümseme, her davranış, her düşünce, her soru onlar için zeka belirtisidir. Daha sonra çocuklarına bunları sergiletmeye başlarlar. En küçük bir hataya bile müdahale ederler. Alınan notlar, sıralamadaki düşüş, öğretmenlerin uyarısı ana babaların şiddetli tepkilerine yol açar. Bunun çocuk için zararlı olabileceğini akıllarından geçirmezler. Gelecekteki engelleri bir türlü düşüncelerinden silemezler ve çocuklarını bunlardan haberdar etme gereğini duyarlar. **"İyi çalışmıyorsun, böyle giderse sefalet içinde yaşayacaksın", "hayatını kurtarmazsan ömür boyu pişmanlık çekersin"** gibi yoğun endişe dolu konuşmalarla çocuklarının duygusal dengelerini bozabilmektedirler. Onlardaki bu karamsarlık çocukları da olumsuz etkiler. Başarısızlık duygusu anne babaların çocukların güçlüklerine doğrudan katılmalarına neden olur. Çocuklarının her ödeviyle ilgilenerek kontrol ederek, adım adım izleyerek yardım ettiklerini zannederler.

* Ebeveynler başarısızlıktan tümüyle kendilerini sorumlu tutmamalıdır. Kendilerini suçlu hissettikçe başarısızlık karşısında hatalı hareket ederler. Kendileri tek sebep değildir, okul yaşamı, sistemin katılığı, bilgilerin verilişi, öğretmenin davranışları da hesaba katılmalıdır.

* Anne babanın okula karşı tutumları çocuğu etkilemektedir. Bazı anne- babalar öğretmen ve okula karşı olumsuz tutum takınırlar. Bu durum benzer tutumları bir süre sonra çocuğunda geliştirmesine yol açar. Bazı anne babalar ise çocuklarının okul başarılarının pek önemsemedikleri için az ödüllendirirler.

* Okul başarısını etkileyen en önemli faktörlerden biri de çocuğun sorumluluk almaya ve başladığı işi bitirmeye alışmasıdır. Bu hemen gelişen bir durum değildir. Bebeklikten itibaren gelişen ve anne babanın kazandırdığı bir süreçtir. Eğer anne baba bu duyguyu kazandırmak için fırsatlar yaratmamışsa ve okul zamanı geldiğinde derslerinin sorumluluğunu almasını istiyorsa bu konuda bir sorun yaşamaları ihtimali kuvvetlidir.

* İyi niyetle sunulan bilgisayar, TV oyunları gibi teknolojik olanakların kullanımına sınır getirilmemesi sonucu çocukta bağımlılık yaratması,

* Evde çocuğun kendine ait bir çalışma mekanının (oda, masa, bunlar mümkün değilse en azından bir köşe) olmaması,